

Z LEŚNEGO ŚWIATA

Nr 1/2018 (102)

NIEMCY: „Friederike” – powalony las i ofiary w ludziach

Orkan „Friederike”, który przeszedł nad Europą w dniu 18 stycznia wyrządził duże szkody w lasach Niemiec, obejmujące większą powierzchnię niż w przypadku huraganu „Cyril” sprzed 11 lat. W Dolnej Saksonii miąższość połamanych i powalonych drzew szacuje się na 950 tys. m³. Większość uszkodzonych drzew należy do gatunków iglastych. Największa koncentracja szkód miała miejsce w nadleśnictwie Neuhaus, w południowej części Dolnej Saksonii. Klęska dotknęła także lasy Nadrenii Północnej-Westfalii. Ofiary śmiertelne pojawiły się również w następnym tygodniu po wystąpieniu huraganu. W Gelsenkirchen podczas prac porządkowych w dniu 22 stycznia zginął robotnik leśny, zaś w okolicach Hamm poważne obrażenia odniosła spacerowiczka, która zignorowała zakaz wstępu do lasu.

Właściciele lasów i leśnicy robią co mogą, aby usunąć powalone drzewa, ale stan zagrożenia jeszcze trwa ze względu na to, iż po wystąpieniu takiej klęski w lesie pozostaje sporo drzew nadłamanych lub z naderwanymi systemami korzeniowymi, które mogą się przewrócić nawet przy umiarkowanym wietrze.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

AUSTRIA: Leśny bilans 2017

Burze, susze i duże nakłady na pielęgnowanie lasu – to najważniejsze wydarzenia minionego roku w austriackich Lasach Państwowych (ÖBf). Ekstremalne zjawiska pogodowe były dużym wyzwaniem dla praktyki leśnej, zwłaszcza październikowy huragan „Herwart”, grudniowy „Yves”, jak również liczne lipcowe burze oraz susza letnia na wschodzie kraju. Szkody wyniosły około 700 tys. m³ drewna, co stanowi blisko połowę rocznego etatu.

Wzmaga się niebezpieczeństwo gradacji korników, dlatego zagospodarowanie tego drewna stanowi obecnie priorytet. W roku 2017 usunięto około 300 tys. m³ drewna kornikowego, co stanowi nieznaczny spadek w porównaniu z rokiem poprzednim. Jak zaznacza dyrektor Rudolf Freidhager, każde euro zainwestowane w ochronę przed kornikiem zwraca się dwukrotnie. Dlatego na obszarze zarządzanym przez ÖBf wystawiono 14000 drzew pułapkowych oraz zainstalowano 1700 pułapek feromonowych.

Spośród 11 mln € wydanych na hodowlę i ochronę lasu 3,2 mln € poszło na walkę z kornikiem. Znaczącą pozycję w budżecie stanowią też nakłady na ochronę młodego pokolenia lasu przed szkodami od zwierzyny.

W związku ze zmianami klimatu przewiduje się stopniową ewolucję składu gatunkowego lasów – w niskich położeniach wzrośnie udział gatunków liściastych zaś gatunki iglaste rozprzestrzenią się w górach, podnosząc górną granicę lasu. Leśnicy wychodzą tym zmianom naprzeciw wprowadzając obok świerka i modrzewia także jodłę, daglezję i limbę. Listę tę uzupełniają gatunki liściaste takie jak olcha, dąb, jawor oraz drzewa owocowe.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

FINLANDIA: 100 000 hektarów nowych terenów leśnych

Ze względu na uszkodzenia linii energetycznych powodowane przez wiatr, firmy energetyczne wkopują je lub lokalizują wzdłuż dróg. To zwalnia obszar o powierzchni około 100 000 ha, który zostanie zalesiony w ciągu następnej dekady.

W ciągu ostatnich dziesięcioleci powierzchnia lasów w Finlandii powoli się zmniejszała, głównie przez wycinanie lasów pod pola uprawne a także z powodu rozbudowy infrastruktury. W latach 2011-15 powierzchnia lasów kurczyła się o około 13 000 ha rocznie. Z tego 1/3 jest wykorzystywana w rolnictwie, 1/3 przez budownictwo, również mieszkaniowe, a reszta przez sieć komunikacyjną, linie energetyczne i górnictwo. Inne zmiany nastąpiły w związku z produkcją torfu i zmianą lasu na tereny podmokłe. W ciągu ostatnich lat nastąpił spadek zapotrzebowania na nowe tereny w budownictwie, natomiast zwiększył się udział rolnictwa. Szacunki dotyczące zasobów leśnych w Finlandii nie uwzględniają powierzchni ziemi uwolnionej spod linii energetycznych przeznaczonych do demontażu. Ilości mogą być zaskakujące: na przykład linia 20 kV ma 20 m szerokości, co przekłada się na 2 ha na 1 km linii. Według przeprowadzonej w ostatnim czasie 11. Inwentaryzacji Leśnej powierzchnia gruntów znajdująca się pod liniami energetycznymi wynosi łącznie 118 000 ha.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

UE: Odweglanie Europy

Wspólny list do parlamentarzystów europejskich wystosowały europejskie stowarzyszenia leśne i rolnicze (CEPF, EUSTAFOR, COPA-COGECA, ELO, EOS, CEJA, USSE, CEETAR oraz UEF). List ma na celu podkreślenie potencjału europejskiego leśnictwa w kwestii produkcji bioenergii. Wszystko po to by ograniczyć emisję dwutlenku węgla i dalsze zmiany klimatyczne.

Zwrócono uwagę m.in. na potrzebę włączenia wszelkiej biomasy drzewnej do Dyrektywy RES (odnawialne źródła energii) oraz podkreślono, że tzw. kaskadowe zużycie surowca (czyli takie, które pozwala wydłużyć czas jego pozostawania w obiegu) powinno mieć charakter dobrowolny.

Źródło: www.eustafor.eu/library/forestry-news (BK)

WIELKA BRYTANIA: Debata o leśnictwie w Westminster Hall

Na początku tego roku w Westminster Hall odbyła się debata dotycząca głównych kierunków rozwoju leśnictwa w Wielkiej Brytanii. W spotkaniu udział wzięli m.in. parlamentarzyści, członkowie rządowej komisji ds. środowiska, żywności i obszarów wiejskich (EFRA), a także minister ds. leśnictwa dr Thérèse Coffey. Debata zorganizowana zaledwie kilka godzin po uruchomieniu przez premier Wielkiej Brytanii Therese May, 25-letniego Planu Ochrony Środowiska.

Otwierając debatę przewodniczący komisji EFRA Neil Parish podkreślił, że obszary leśne zapewniają „wiele korzyści, zarówno środowiskowych, jak i społecznych oraz gospodarczych”.

Z kolei przewodniczący parlamentarnej grupy ds. leśnictwa (APPGF) Chris Davies powiedział, że kluczowym zadaniem dla brytyjskiego rządu powinno być utrzymanie poziomu zalesień i odnowień. Podkreślił że leśnictwo oraz przemysł drzewny jest miejscem pracy dla ponad 80 000 ludzi i generuje rocznie 2 miliardy funtów dla gospodarki. Davies wspominał także, że Wielka Brytania „wyprzedziła” Japonię i jest obecnie drugim co do wielkości importerem produktów drzewnych na świecie. Według niego powinno to zwrócić uwagę brytyjskiego rządu na znaczny popyt drewna w kraju, a zarazem na niską podaż rodzimego surowca drzewnego.

Na zakończenie spotkania minister środowiska powiedziała, że rząd zmodyfikował kierunki swoich działań w zakresie polityki środowiskowej na lata 2015-2020. Obecnie jego priorytetem będzie wzrost odnowień i zalesień oraz zapewnienie stałego dopływu rodzimego drewna dla przemysłu. Jako przykład dobrych działań minister Coffey, przytoczyła rozpoczynający się w marcu tego roku największy w Wielkiej Brytanii program zalesień.

Na terenie Doddington North Moor w hrabstwie Northumberland przeciągu najbliższych 30 lat ma powstać nowy kompleks leśny o powierzchni ponad 350 ha.

Źródło: <http://www.confor.org.uk/news> (HS)

SZWECJA: Krok bliżej w kierunku biopaliw

Szwedzka instytucja RISE, będąca konglomeratem wspierającym badania i innowacyjność, wraz z partnerami przemysłowymi zdołała przekształcić ligninę do produktu, który można z powodzeniem dodawać do dzisiejszych biopaliw. Nie ma również potrzeby przebudowy instalacji w rafineriach, aby łączyć poszczególne składniki biopaliwa. Firmie udało się również zredukować charakterystyczny zapach przy produkcji ligniny, co ma mieć wpływ na jej rozpowszechnienie.

Badania prowadzone są w ramach projektu BioLi2.0, który jest częścią programu BioInnovation sponsorowanego m.in. przez Vinnova (szwedzka agencja rządowa zajmująca się funduszami przeznaczonymi na badania i rozwój) a także przez przedsiębiorców.

Źródło: www.innventia.com (BK)

NIEMCY: Zbudować nowe tablice zasobności

Północno-zachodniemiecki Instytut Badawczy Leśnictwa (NW-FVA) wraz z Uniwersytetem w Getyndze podjęły się modernizacji używanych przez praktykę leśną tablic zasobności. Celem projektu jest dostosowanie używanych tablic do współczesnych metod hodowli lasu oraz zmieniających się warunków wzrostu. Projekt jest finansowany przez Federalne Ministerstwo Wyżywienia i Rolnictwa (BMEL) za pośrednictwem Agencji Źródeł Odnawialnych (FNR) a jego kierownikiem jest Prof. Hermann Spellmann.

W odróżnieniu do wcześniej używanych tablic, przewidziane są w nich nie tylko dane dla drzewostanów jednogatunkowych, ale uwzględnione będą także najczęściej spotykane zespoły mieszane. Do opracowania tablic posłuży tzw. podejście teleskopowe, gdzie bazą wyjściową są modele wzrostu pojedynczego drzewa.

W trakcie realizacji, projekt będzie na bieżąco konsultowany z praktykami z lasów państwowych, komunalnych i prywatnych. Zakończenie prac planowane jest na jesień roku 2020, po czym tablice zostaną udostępnione bezpłatnie on-line. Pierwsza edycja będzie przeznaczona dla północno-zachodnich Niemiec, ale w kolejnych etapach planuje się jej rozszerzenie na inne regiony kraju.

Źródło: news.fnr.de (TZ)

USA: Europa traci las

Jak pokazują badania Uniwersytetu Plymouth (USA) w ciągu ostatnich 6000 lat powierzchnia leśna Europy zmniejszyła się o połowę. Jest to spowodowane w głównej mierze zwiększającym się zapotrzebowaniem rolnictwa na ziemię pod uprawy. Badania oparto na analizie pyłków z ponad 1000 powierzchni. Na tej podstawie stwierdzono, że ponad 2/3 powierzchni Europy było kiedyś pokryte lasami. Dziś jest to 1/3 a w niektórych rejonach np. w Anglii i Irlandii pokrycie jest poniżej 10 %. Badania idą dalej i połączone siły naukowców ze Szwecji, Niemiec, Francji, Estonii oraz Szwajcarii stwierdziły, że między 11 000 a 6000 lat temu pokrycie lasami wzrosło z 60% do 80%. Dzieło zniszczenia zapoczątkowało rozwijające się rolnictwo. Dla zobrazowania stanu sprzed tysięcy lat naukowcy twierdzą, że jeszcze 8000 lat temu wiewiórka mogła pokonać odległość od Lizbony do Moskwy przeskakując z drzewa na drzewo.

Źródło: www.sciencedaily.com (BK)

USA: O pożarach i klimacie

Naukowcy z Uniwersytetu w Portland (USA) dociekliwie przeanalizowali sytuację odnośnie zmian klimatu i ich wpływu na występowanie pożarów w ciągu ostatnich 10 tys. lat. Badania oparto na osadach i skamieniałościach wokół jeziora w Ameryce Południowej. W tym regionie około 2000 lat temu dało się zauważyć duże zmiany w zwiększaniu dynamiki pożarów lasów. Naukowcy przypisują to zmianom klimatu, ale także pojawieniu się ludzi. Ich zdaniem następna zmiana ma miejsce właśnie obecnie, a to za sprawą gazów cieplarnianych, których zwiększona emisja wpłynie bezpośrednio na klimat i częstotliwość występowania pożarów.

Źródło: www.sciencedaily.com (BK)

ŚWIAT: Ceny drewna kłodowanego w 2017 i 2018 roku

W najnowszym wydaniu Wood Resource Quarterly, który jest tworzonym od 30 lat opracowaniem dotyczącym rynku drzewnego i leśnictwa, podano najnowsze wyniki sprzedaży drewna kłodowanego w roku 2017 oraz prognozy na najbliższy rok. Według raportu globalny wskaźnik cen drewna kłodowanego (GSPI) wzrósł o 5,1% w okresie od II do III kw. 2017 r. Był to największy wzrost w ujęciu kwartalnym od roku 2010. Oczekuje się, że wskaźnik GSPI będzie nadal rósł w nadchodzących kwartałach, ze względu na dobre perspektywy globalnego popytu na drewno.

Źródło: www.fimltd.co.uk/news (HS)

USA: Problem z lasami w Kalifornii

Amerykańska Służba Leśna (USFS) ogłosiła we wspólnym oświadczeniu z Departamentem Leśnictwa i Pożarnictwa stanu Kalifornia (Cal Fire), że w ciągu ubiegłego roku w całej Kalifornii zamarło dodatkowe 27 milionów drzew, co dało ich łączną liczbę 129 milionów na powierzchni 8,9 miliona akrów. Drzewa, które zamarły w wyniku suszy i uszkodzeń ze strony korników, stanowią zagrożenie dla ludzi i strategicznej infrastruktury. Liczba martwych i zamierających drzew nadal rośnie i stanowi poważne zagrożenie dla lokalnych społeczności. „Ryzyko wybuchu pożarów na tych obszarach jest bardzo wysokie” - powiedział Randy Moore przedstawiciel USFS dla Regionu Południowo-Zachodniego Pacyfiku.

Źródło: www.forestbusinessnetwork.com (HS)

WIELKA BRYTANIA: „Wielkie zalesianie” na Wyspach Brytyjskich

Lasy zajmują 13% powierzchni Wielkiej Brytanii i tylko 8% powierzchni Anglii, co czyni je jednymi z najsłabiej zalesionymi państwami w Europie. Aby nieco poprawić statystyki, planowane jest posadzenie drzewostanu o nazwie „Las Północny”, o powierzchni 62 tys. akrów (>25 tys. ha) i długości 120 mil (prawie 200 km), łączącego Morze Irlandzkie (okolice miasta Liverpool) z Morzem Północnym (okolice miejscowości Hull). Do jego posadzenia potrzeba ponad 50 mln sadzonek. Ma kosztować Brytyjczyków około pół miliarda funtów (w perspektywie najbliższych 25 lat), z czego do tej pory przyznano już około 5,7 mln.

Źródło: www.zmescience.com (TH)

CHINY: „Wielkie zalesianie” w Państwie Środka

Szef chińskiej Państwowej Administracji Leśnictwa Zhang Jianlong zapowiedział, że rząd chce w 2018 roku wyhodować 6,66 miliona ha lasu, czyli mniej więcej tyle, ile wynosi powierzchnia Irlandii („China Daily”). Pozwoli to zwiększyć lesistość Państwa Środka do 23% najpóźniej do 2020 roku. W ciągu ostatnich pięciu lat posadzono 33,8 mln ha lasu. Powierzchnia gruntów leśnych w Chinach wynosi obecnie 208 mln ha. Wokół najbardziej zanieczyszczonego regionu Hebei (wokół Pekinu) zasadzone zostaną trzy nowe kompleksy leśne, a lesistość regionu wzrośnie do 35% do 2020 roku. W 2000 roku lasy stanowiły zaledwie 17% powierzchni kraju, a do 2016 roku ubyło kolejne 8 mln ha drzewostanu (w tym aż 700 tys. ha w 2016 roku) („Global Forest Watch”).

Źródło: niezalezna.pl (TH)

ROSJA: Nieszczęśliwy wypadek z bronią

Rosyjski myśliwy Siergiej Terechov (64 lat) został postrzelony z własnej broni przez swojego psa (Gończy Estoński) na polowaniu niedaleko swojego domu w Saratowie nad Wołgą, na obszarach leśno-stepowych w pobliżu granicy z Kazachstanem. Wygląda na to, że mężczyzna (wbrew regułom bezpieczeństwa obchodzenia się z bronią) usiadł z lufą strzelby „Soviet Toz-34” opartą o kolano i osadą (kolbą) opartą o ziemię. Gdy inni uczestnicy polowania wypuścili z samochodów psy myśliwskie, Gończy Estoński należący do pechowego myśliwego podbiegł do swojego pana, wskoczył na niego i w jakiś sposób udało mu się nacisnąć łapą spust. Błyskawicznie wezwano służby medyczne, lecz w wyniku odniesionych obrażeń, mężczyzna zmarł. Terechov był doświadczonym myśliwym i miał pozwolenie na broń. W jego krwi nie znaleziono śladów alkoholu, ani innych używek.

Źródło: www.newsweek.com (TH)

NIEMCY: Odkryto kolejnego „dinozaura”

Niemiecki Związek Obronców Przyrody (NABU) „uhonorował” tytułem Dinozaura Roku 2017 Joachima Ruckwieda, przewodniczącego Związku Niemieckich Rolników (DBV). Powodem takiego wyróżnienia jest zdaniem szefa NABU, Olafa Tschimpke, „bezwzględne blokowanie przyjaznej środowisku polityki rolnej”. Tschimpke uważa, że Ruckwied który jest również przewodniczącym Związku Rolników Badenii-Wirtembergii oraz prezesem Europejskiego Zrzeszenia Organizacji Rolniczych COPA, ponosi odpowiedzialność za rozwój rolnictwa przemysłowego, wspieranego przez obowiązujący system dopłat do rolnictwa czyli „wielomiliardowych czeków in blanco wystawianych przez podatników”.

Zdaniem szefa NABU efektem takiej polityki jest zatrucie środowiska oraz giniecie gatunków roślin i zwierząt. Jako przykład bulwersujących opinię publiczną działań wymieniono ponowną zgodę Komisji Europejskiej na używanie środków ochrony roślin zawierających uważany za substancję rakotwórczą glifosat.

Poproszony o komentarz prezes Ruckwied stwierdził, że DBV wdraża wiele praktycznych projektów dla poprawy jakości środowiska rolniczego i ochrony gatunkowej, natomiast NABU

„poprzez swój coroczny rytuał uhonorowało już wiele zacnych osobistości” w związku z czym czuje się on dumny z powodu znalezienia się w dobrym towarzystwie. Jednym z wcześniejszych „laureatów” nagrody (za rok 2015) jest też przewodniczący Związku Niemieckich Stowarzyszeń Właścicieli Lasów, Philipp zu Guttenberg, którego wyróżniono wówczas za „anachroniczną wizję lasu”.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

ROSJA: „Niedźwiedzio-pies”?

Na przedmieściach Czelabińska w środkowej Rosji, w pobliżu otaczających miasto lasów, odnaleziono zwierzę, wyglądem przypominające krzyżówkę psa i niedźwiedzia. Ustalono jednak, że jest to 4-letni pies porzucony przez właścicieli ponieważ był zbyt agresywny. Najprawdopodobniej jest to krzyżówka rasy chow-chow (na co wskazuje charakterystyczny niebieski język) z ulicznym „długonosym” mieszańcem. Nieudolne próby krzyżowania ras psów i celowe oszustwa podczas ich sprzedaży kończą się często porzucaniem psów przez ich właścicieli, gdy te dorosną i oszustwo wychodzi na jaw. Psa przetransportowano do schroniska z dużym trudem, ponieważ był przestraszony i agresywny. Pierwszy z potencjalnych nowych właścicieli nie poradził sobie z okiełznaniem jego trudnego charakteru, ale pracownicy schroniska starają się być dobrej myśli.

Źródło: www.dailymail.co.uk (TH)

AUSTRALIA: Wąż kontra policja

Dwóch policjantów (sierżant Ben Tome i Chris Kenny) natknęło się na pięciometrowego pytona ametystowego (*Morelia amethystina*) podczas patrolu na terenie Daintree Rainforest w Queensland, Australia. Zrobili zdjęcie i wystali je na Facebooka miejscowej policji prosząc o wsparcie. Wpis został polubiony przez tysiące internatów. Specjalista od tego typu przypadków David Walton („Cairns Snake Removals”) pochwalił funkcjonariuszy za to, że wezwali wsparcie, a nie próbowali sami pochwytać gada. Przestraszony lub głodny mógłby się okazać bardzo niebezpieczny, mimo że na co dzień żywi się ptakami i niewielkimi ssakami. To największy wąż występujący w Australii.

Źródło: www.thesun.co.uk (TH)